

SIA “ELVIM” ĒTIKAS KODEKSS

Saturs

Uzņēmuma ētikas kodeksa pamatprincipi	2
1 Pamatvērtības	2
1.1 Godīgums un taisnīgums	2
1.2 Atbildība	2
1.3 Lojalitāte	3
1.4 Profesionalitāte	3
1.5 Cieņa	4
2 Komunikācijas ētika	4
3 Savstarpējās attiecības	5
4 Interēšu konflikts	5
5 ELVIM standarti	6
5.1 Pakalpojumu un produktu kvalitāte	6
5.2 Klientu attiecības un mārketinga	6
5.3 Attiecības ar sabiedrību	7
5.4 Attiecības ar piegādātājiem un ELVIM pārstāvjiem	7
5.5 ELVIM darījumus apstiprinošie lietvedības dokumenti	7
5.6 ELVIM līdzekļi	8
5.7 ELVIM manta	8
5.8 Privāta informācija	9
5.9 Konfidenciāla informācija	9
5.10 Datoru lietošana un Interneta tīkla drošība	9
5.11 Sadarbība ar ārvalsts iestādēm izmeklēšanas un citu pieprasījumu gadījumos	10
5.12 Izklaide, dāvanas un maksājumi	10
5.13 Konkurējoša darbības prakse	11
5.14 Korupcijas aizliegums	12
5.15 Vides jautājumi	12
5.17 Drošība	13
6 Ētikas kodeksa uzraudzība, izpilde un pilnveidošana	14
7 Noslēgums	15

Uzņēmuma ētikas kodeksa pamatprincipi

Ētikas Kodeksa mērķis ir veidot biznesa praksi, kas ir balstīta uz ētikas pamatprincipiem un palīdz darbiniekiem rast atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar dažādām ētikas dilemmām.

ELVIM ir apņēmusies radīt brīvu un atklātu vidi, kurā šī ētikas kodeksa ievērošana tiek uzskatīta par katra darbinieka pienākumu.

Kodeksā ietvertie ētikas principi un normas ir saistoši darbiniekiem viņu attieksmē pret darbu, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar biznesa partneriem un valsts institūcijām. Ikkatrums un visi ELVIM darbinieki kopā apņemas ievērot šajā Kodeksā noteiktos augstos standartus.

Uzņēmuma pamatvērtības ir: godīgums un taisnīgums, atbildība, atklātība, lojalitāte, profesionalitāte, cieņa, atvērtība, laipnība un entuziasms.

1 Pamatvērtības

1.1 Godīgums un taisnīgums

- 1.1.1. Uzņēmuma lietvedība ir objektīva, precīza un godīga.
- 1.1.2. Darbinieki izturas godprātīgi pret saviem pienākumiem, principiāli rīkojas ikvienā negodīgas rīcības gadījumā. Neviens biznesa partneris nav tik nozīmīgs, lai uzņēmums pārkāptu savas pamatvērtības.
- 1.1.3. Uzņēmums atbalsta un iedrošina augstu ētikas standartu ievērošanu un godīgu konkurenci, jo laba reputācija ir sadarbības priekšnoteikums. Tādā veidā arī uzņēmums veicina savu standartu un ētikas normu stiprināšanu un izaugsmi. Šo principu neievērošanas gadījumā uzņēmums var atturēties no sadarbības uzsākšanas vai arī apturēt jau uzsāktu sadarbību ar biznesa partneri un/vai klientu.
- 1.1.4. Papildus samaksa par paveiktajiem darba pienākumiem ir iespējama, ja vien tā nav ar nolūku ietekmēt šīs personas viedokli kādā konkrētā situācijā.
- 1.1.5. Dokumentu viltošana, uzrādot savus akadēmiskos un profesionālos dokumentus vai citas negodīgas rīcības, ir aizliegta.
- 1.1.6. Darbinieku uzdotie jautājumi un problēmsituācijas tiek risināti godīgi un taisnīgi, taču godīgi ne vienmēr nozīmē vienādi.
- 1.1.7. Par jebkādu juridisku saistību vai pārkāpumu ārpus darba laika, kas var ietekmēt tiešos darba pienākumus, nekavējoties ziņot vadībai.

1.2 Atbildība

- 1.2.1. Vadītājs atbalsta darbiniekus, nododot viņiem uzņēmuma vērtības un sniedzot padomu, aktīvi iesaistot problēmu risināšanā līdz darbinieks klūst pietiekoši zinošs un patstāvīgs.
- 1.2.2. Uzņēmums strādā kā vienota komanda, lai sasniegtu kopēji nospraustos mērķus. Vadītājs uzticas saviem padotajiem un otrādi, jo uzņēmuma darbības rezultāti ir arī atkarīgi no vēlmes uzticēties otram un ļaut vadīt procesu darbiniekam, kurš visvairāk tam atbilst.

- 1.2.3. Darbinieki apzinās sava amata prasības un nosacījumus, kā arī savas darbības ieguldījumu, tādēļ izjūt personisku atbildību par veiktā darba kvalitāti uzņēmuma kopīgo mērķu sasniegšanā.
- 1.2.4. Darbinieks savus pienākumus veic profesionāli, ievērojot precizitāti, rūpību un savlaicīgi, lai nodrošinātu uzņēmuma darba efektivitāti un kvalitāti. Darbinieki veic tādus pienākumus un pieņem tādus lēnumus, kas atbilst viņa kompetences līmenim.
- 1.2.5. Darbinieki savu pienākumu izpildē un lēnumu pieņemšanā norobežojas no personīgajām interesēm un ārējas ietekmes (citu personu, politisku, reliģisku vai sociālu grupu interesēm).
- 1.2.6. Katra darbinieka pienākums ir katru dienu ievērot šīs ētikas normas, strādāt saskaņā ar tām un pilnveidot tās.
- 1.2.7. Jebkurš darbinieks no darba brīvajā laikā ir juridiski brīvs darboties dažādos interešu klubos un asociācijās pēc paša gribas.

1.3 **Lojalitāte**

- 1.3.1. Darbinieki ir uzticīgi uzņēmuma darbības mērķiem un pamatvērtībām. Darba pienākumi tiek veikti, lai celtu savas profesijas godu un novērstu jebkādas darbības, kuras var būt negodīgas un neētiskas.
- 1.3.2. Pildot darba pienākumus un arī ārpus noteiktā darba laika, darbinieki rīkojas saskaņā ar uzņēmuma vērtībām, lai tiktu saglabāta un vairota uzņēmuma reputācija.
- 1.3.3. Lojalitāte nozīmē ne tikai uzticēto pienākumu un norādījumu izpildi, bet arī radošu līdzdalību, profesionālu atbalstu un padomu attiecībās ar citiem kolēgiem.
- 1.3.4. Ierašanās darbā narkotiku un alkoholisko vielu ietekmē ir stingri aizliegta. Kā arī šo vielu lietošana, tirdzniecība vai izplatīšana uzņēmuma teritorijā ir stingri aizliegta.
- 1.3.5. Pēc ELVIM ieskatiem narkotiku un alkoholisko vielu ietekmē esošie darbinieki netiek pielaisti pie darba. Darbiniekiem var izvirzīt prasību iziet pārbaudi uz alkohola vai narkotiku lietošanu, ja tāda prasība atbilst spēkā esošajām likumdošanas normām. Ja alkohola vai narkotiku lietošana tiek apstiprināta pārbaudes rezultātā, ELVIM ir tiesības piemērot darbiniekam disciplinārās sankcijas līdz pat darba līguma izbeigšanai.

1.4 **Profesionalitāte**

- 1.4.1. Uzņēmums strādā saskaņā ar starptautiskajām tiesību normām, nacionālajiem likumiem, noteikumiem un regulām, kas attiecas uz atbilstošo uzņēmējdarbības nozari, kā arī uzņēmuma iekšējām instrukcijām.
- 1.4.2. Darbinieki rūpējas par nepārtrauktu profesionālās kvalifikācijas celšanu un pieredzes gūšanu: ir uzņēmīgi, mērķtiecīgi, izrāda iniciatīvu, regulāri papildina savas profesionālās zināšanas lasot nozares literatūru, apmeklējot seminārus un izglītojošus kursus, kā arī seko līdzi procesiem atbilstošajā nozarē Latvijā un pasaulē un sniedz priekšlikumus darba uzlabošanai un pilnveidošanai.
- 1.4.3. Uzņēmums dod priekšroku atbalstīt un apmācīt darbiniekus, nevis nekavējoties sodīt par nepareizu rīcību. Darbinieki jautā padomu augstāka līmeņa vadītājam vai kolēgim ar attiecīgo kompetenci.

1.4.4. Darbinieki un darba vadītāji uztur abpusēji labas attiecības. Ir gatavi regulāri sniegt un saņemt konstruktīvu un atklātu novērtējumu.

1.5 Cieņa

1.5.1. Uzņēmumā tiek ievērotas cilvēktiesības.

1.5.1.1 Neviens darbinieks nedrīkst ciest ne garīgi, ne fiziski, darot savu darbu.

1.5.1.2 Darbinieki drīkst brīvi paust savu personīgo viedokli gan darba vietā, ja tas neaizskar kolēgu cieņu, gan brīvajā laikā, ja tas negrauj uzņēmuma reputāciju.

1.5.1.3 Neviens darbinieks netiek diskriminēts pēc rases, etniskās piederības, reliģiskiem uzskatiem, vecuma, dzimuma, seksuālās orientācijas, politikās pārliecības, ģimenes statusa, ienākumu līmeņa un invaliditātes, ja tāda ir.

1.5.1.4 Aizskaroša uzvedība, tai skaitā iebaidīšana, uzmākšanās (ārpusreglamenta attiecības), vardarbība, kā arī aizskarošu mutisku, drukātu un elektronisku materiālu izplatīšana ir stingri aizliegta.

1.5.1.5 Par ārpusreglamenta attiecībām tiek uzskatīti jebkādi seksuālas dabas piedāvājumi, seksuālu pakalpojumu lūgumi un cita vārdiska vai fiziska seksuāla rakstura uzvedība.

1.5.1.6 Nepieļaujama ir seksuāli naidīgas darba vides radīšana, proti, seksuālu darbību apspriešana, nevajadzīga pieskaršanās, fizisko īpašību komentēšana, seksuāli ierosinošu attēlu demonstrēšana, divdomīgu vai nepiemērotu terminu izmantošana, nepiedienīgu žestu izmantošana vai rupjas vai aizskarošas valodas izmantošana.

1.5.2 Jebkāda līmeņa vadītājiem nav pieļaujamas seksuālas, intīmas vai romantiskas attiecības ar jebkuru citu ELVIM darbinieku, ja šim vadības loceklīm ir vai šķietami ir vara pār šādu darbinieku. Mūsu Ētikas kodeksa pārkāpums arī tad, ja abas personas piekrīt personīgām attiecībām.

1.5.3 Darbinieki izturas ar cieņu pret cilvēku ar citādu pieredzi un atzīst atšķirīgumu kā uzņēmuma potenciālu.

1.5.4 Darbinieki respektē un vienlīdzīgi izturas pret jebkuru kolēgi neatkarīgi no viņa ieņemamā amata uzņēmumā.

1.5.5 Vadība nodrošina saglabāt cieņu pret katra individualitāti.

1.5.6 Izturas ar cieņu pret cita darbinieka dokumentiem, kas saistīti ar viņa tiešajiem darba pienākumiem. To aplūkošana iespējama tikai saskaņojot ar pašu darbinieku vai vadību.

1.5.7 Darbinieki aizsargā gan uzņēmuma īpašumu, gan konfidenciālo informāciju un neizmanto to privātu mērķu sasniegšanai.

1.5.8 Darbinieks sniedz uzņēmumam nepieciešamo personīgo informāciju, kura tiek saglabāta konfidenciāla un netiek publiskota. Tās publikošana iespējama tikai iepriekš saskaņojot ar darbinieku.

2 Komunikācijas ētika

2.1 ELVIM politika paredz, ka uz sabiedrības jautājumiem - it sevišķi preses, finanšu struktūru vai valdības - jāatbild nekavējoties un pieklājīgi. Atbildēm jābūt informatīvām, nekompromitējot uzņēmējdarbības intereses

vai drošības prasības. Tomēr ELVIM politika paredz neizteikt komentārus vai spekulācijas sakarā ar baumām par darbības attīstību, nozīmīgiem darījumiem, apvienošanu, pārņemšanu un tamlīdzīgiem jautājumiem, izņemot gadījumu, kad tas nepieciešams tiesisku apsvērumu dēļ.

2.2 Finanšu un visai citai uzņēmuma informācijai, kas tiek pausta medijiem, valsts iestādēm, sabiedrībai vai citā publiskā telpā ir pilnīga, godīga, precīza un saprotama.

2.3 Darbinieki atturas publiski paust tādu viedokli, kas ir pretējs vai nesavienojams ar uzņēmuma darbības mērķiem. Publiski paužot atšķirīgu nostāju kādā jautājumā, personisks viedoklis stingri un nepārprotami ir nošķirams no uzņēmuma oficiālā viedokļa. Uz ārējiem jautājumiem par ELVIM ir jāatbild tiem, kas ir pilnvaroti to darīt. Ja jūs neesat pilnvarots, pāradresējiet jautājumu ELVIM administrācijai.

2.4 Darbinieku iekšējai komunikācijai (sarakstei) jābūt lietišķai un laipnai. Nav pieļaujama nepatiesu ziņu izsūtīšana, apmelošana, citu darbinieku cieņas un goda aizskarošu ziņu izplatīšana.

2.5 Ja ir noticis komunikācijas pārpratums uzņēmuma iekšienē vai attiecībās ar partneriem, tad uzņēmums nekavējoties to novērš, izskaidrojot patieso informāciju. Pieļaut kļūdas, godīgi atzīt tās un pamatot patiesību, ir cilvēcīga ētiskas rīcības sastāvdaļa.

2.6 Nepatiesas informācijas minēšana un konkurentu nomelnošana ir stingri aizliegta.

3 Savstarpejās attiecības

3.1 Savstarpejās attiecības ietver sevī arī vērtības aprakstītas sadaļā 1. Pamatvērtības un sadaļā 2. Komunikācijas ētika.

3.2 Darbinieki sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos.

3.3 Nav pieļaujama kolēģu pazemošana, publiska kritika un ciniska attieksme. Uz kļūdām darba procesā norāda personīgi. Vērtē kolēģa darbu, nevis viņa personību vai uzskatus.

3.4 Darbinieki izvairās no konfliktiem, bet, ja tādi radušies, risina tos konstruktīvas sadarbības ceļā. Darbinieks ciena ikvienu tiesības uz savu viedokli, ķem vērā citu uzskatus, nevienu neaizskarot un neaizvainojot personiski.

3.5 Darbinieki šķir privāto dzīvi no darba attiecībām un neizmanto darba laiku, lai risinātu privātās dzīves problēmas, ja tādas radušās.

3.6 Darbinieki nelieto valodu, žestus un mājienus, kas var būt aizskaroši citu pašcienai.

4 Interešu konflikts

4.1 Ja tiek pamanīta iespēja nonākt personīgā vai uzņēmuma interešu konfliktā, izmantojot sev uzticēto varu vai izmantojot uzņēmuma kapitālu vai citus resursus, gūstot personīgu labumu, nekavējoties ziņot vadītājam vai patstāvīgi pieņemt atbilstošus lēmumus, lai izbeigtu šādu situāciju.

4.2 Nevienam darbiniekam nedrīkst būt nekādas darījumu, finansiālas vai citas attiecības ar piegādātājiem,

konkurentiem vai klientiem, kas var pasliktināt vai izrādīties pasliktinām ELVIM vārdā pieņemto lēmumu neatkarību. Nav pieļaujama tieša vai netieša dalība uzņēmumos, ar / caur ģimenes locekļu starpniecību uzņēmumos, kas saistīti ar esošām vai potenciālām ELVIM uzņēmējdarbības operācijām.

4.3 Rodoties interešu konfliktam, darbinieki informē vadītāju un pārtrauc savu līdzdalību lēmumu pieņemšanā, atsakās no tādu darba pienākumu veikšanas, kas saistīti ar savām vai 3.personas (mantiskām vai nemantiskām) interesēm.

4.4 Darbinieki nav tiesīgi pieņemt jebkādus materiālus vai nemateriālus labumus u.c. priekšrocības (ziedojuimus un dāvanas, aizdevumus vai citus maksājumus) no organizācijas vai privātpersonas, kas var ietekmēt vai radīt šaubas par kāda pienākuma vai izpildes objektivitāti.

4.5 Ar darba pienākumu izpildi nesaistītām vajadzībām darba laikā uzņēmuma resursus lieto atbilstoši katra uzņēmuma iekšēji izstrādātiem noteikumiem.

4.6 Darbinieki rīkojas godprātīgi, nepieļaujot priekšrokas došanu savām, savas ģimenes un citu radinieku, kā arī draugu un paziņu personiskajām interesēm.

4.7 Darbinieki atturas no blakus darbiem un amatu savienošanas, ja tie var radīt aizdomas par potenciāliem, šķietamiem vai reāliem interešu konfliktiem, kā arī mest ēnu uz uzņēmumu.

4.8 Darbinieki neiesaistās komercdarbībā, kas var izraisīt privāto un/vai uzņēmuma interešu konfliktu.

4.9 Īstenojot personiskos darījumus, darbinieki rūpējas par uzņēmuma reputāciju, tāpēc atturas no iesaistīšanās jebkādos aizdomīgos darījumos.

4.10 Jebkurās sarunās par citu iespējamo darbavietu, kā arī stājoties jaunā amatā pēc darba attiecību pārtraukšanas ar uzņēmumu, darbinieki atturas no rīcības, kura var izpelnīties pārmetumus par iepriekšējās darbavietas amata ļaunprātīgu izmantošanu vai radīt aizdomas par interešu konfliktu.

5 ELVIM standarti

5.1 Pakalpojumu un produktu kvalitāte

5.1.1. Pasaules klases kvalitātes pakalpojumu un produktu izstrādāšana, ražošana un mārketingis ir ELVIM pamata mērķis.

5.1.2. ELVIM **ir** pievienojies un atbalsta sekojošus standartus:

- Labas zāļu ražošanas prakses (LRP) sertifikāta principus un vadlīnijas;
- Labas zāļu izplatīšanas prakses (LIP) sertifikāta principus un vadlīnijas.

5.1.3. Nav pieļaujami mūsu standartiem neatbilstoši pakalpojumi un produkti, kas kaitē ELVIM reputācijai un vājina mūsu konkurences stāvokli.

5.2 Klientu attiecības un mārketingis

5.2.1. Mūsu darījumiem jābūt objektīviem, pamatotiem un atbilstošiem starptautiskajiem, Latvijas Republikas likumiem un noteikumiem.

5.2.2. ELVIM uzskata, ka augsti standarti ir mūsu darbības neatņemama sastāvdaļa. Lai gūtu panākumus ir

nepieciešama sabiedrības un klientu uzticība. Nekrietna un aizskaroša attieksme pret klientiem, kolēģiem un sabiedrību kopumā netiks paciesta.

5.2.3. Preču realizācija atļaujama tikai pārbaudītiem klientiem, ko ir akceptējusi ELVIM vadība. ELVIM ir tiesības noteikt, kam pārdot un kam nepārdot. Tomēr šis lēmums jāpieņem neatkarīgi, nevis pēc slepenas vienošanās ar jebkuru citu personu vai sabiedrības grupu.

5.2.4. Informācijas apkopošana mārketinga darbību atbalstam ir jautājums, kuram jāpievērš īpaša uzmanība.. Neviena amatpersona, darbinieks vai konsultants nedrīkst prasīt vai saņemt informāciju, kas nav likumīgi pieejama ELVIM. Iesniedzot konkursu piedāvājumus, izsakot priekšlikumus un pieņemot citus mārketinga lēnumus, ELVIM izmanto tikai tādu informāciju, ko var iegūt ar likumīgu un ētisku līdzekļu palīdzību.

5.3 Attiecības ar sabiedrību

5.3.1. ELVIM nevar būt vienaldzīgs pret tās sabiedrības labklājību, kurai mēs esam piederīgi. ELVIM vislabāk veikties tādā sabiedrībā, kas ir vesela, plaukstoša un droša; tādēļ mēs sniedzam finansiālu un administratīvu atbalstu labdarības, izglītības, medicīnas un kultūras darbībām.

5.3.2. Mēs visi pārstāvam ELVIM sabiedrības acīs, aicinām būt labiem pilsoniem un sabiedrības daļai. Visās sabiedriskajās darbībās darbiniekiem jāvadās no godīguma, atklātības un uzticības principiem.

5.4 Attiecības ar piegādātājiem un ELVIM pārstāvjiem

5.4.1. Pret piegādātājiem un ELVIM pārstāvjiem vienmēr jāizturas taisnīgi, godīgi un pamatoti.

5.4.2. Piegādātāju izvēle, materiālu un pakalpojumu pirkšana tiek noteikta, izvērtējot kvalitati, cenu, piegādi, pakalpojumus, ieskaitot prasības un atbilstošu piegādes avotu uzturēšanu, apstiprinošu rīcību un citus ar spēkā esošajiem likumiem noteiktus pienākumus.

5.4.3. Atļautas attiecības tikai ar tādiem piegādātājiem un ELVIM pārstāvjiem, kas ir pārbaudīti.

5.4.4. ELVIM neiesaistās tādā praksē un neizmanto tādu kārtību, kas varētu slēpt vai veicināt izvairīšanos no nodokļiem, korupciju, kukuļošanu vai jebkādus citus nelikumīgus vai neatbilstošus maksājumus vai ieņēmumus, vai kas varētu atbalstīt nozieguma izdarīšanu.

5.4.5. ELVIM var jebkurā laikā pieņemt pārstāvju / konsultantu ar īpašu pieredzi tehniskās, darbības vai konsultāciju jomās. Ja šādi pakalpojumi ir nepieciešami, katram konsultantam tiek izsniegtā šī Ētikas kodeksa kopija un ar līgumu konkrēti noteikta šī Kodeksa un ar to saistītās prakses ievērošana.

5.5 ELVIM lietvedības dokumenti

5.5.1. Visiem ELVIM darījumu dokumentiem, ziņojumiem un nodokļu deklarācijām jābūt sagatavotām precīzi, ticami un pilnīgi. Tie ir neaizvietojami mūsu finansiālo, juridisko, vadības un nodokļu saistību pildīšanā.

5.5.2. Visiem šādas informācijas radīšanā, apstrādē vai reģistrēšanā iesaistītajiem darbiniekiem ir

pienākums nodrošināt, lai visas operācijas tiktu nekavējoties, precīzi un pilnīgi reģistrētas ELVIM lietvedībā.

5.5.3. Tādiem darījumu dokumentiem kā rēķini, čeku pieprasījumi un komandējuma atskaites jābūt precīziem un pilnībā jāapraksta faktiskie darījumi gan pēc nolūka, gan pēc summas. Izmaksas un izdevumi vienmēr jāaprēķina vai jānorāda pareizā kontā.

5.5.4. Nekādos nolūkos nevar tikt izveidoti vai uzturēti nekādi slepeni vai nereģistrēti ELVIM naudas vai citu līdzekļu fondi.

5.6 **ELVIM līdzekļi**

5.6.1. Katra amatpersona un darbinieks ir personīgi atbildīgs un atskaitās ELVIM par viņa atbildībā nodotajiem līdzekļiem.

5.6.2. Visiem izrakstītajiem rēķiniem precīzi jāatspoguļo pārdotie pakalpojumi vai produkti, patiesā cena un pārdošanas noteikumi. Maksājumi, kas saņemti papildus rēķinā norādītajai summai, jānoraida un nekavējoties jāatmaksā.

5.6.3. Izdevumu pārskata, rēķina vai cita samaksas mehānisma apstiprināšanai nepieciešams veikt atbilstošu pārbaudi, kas ir pietiekama, lai labā ticībā pārliecinātos par to, ka pirkumi un summas ir pareizas, ka tie precīzi atspoguļo pārdotos produktus vai sniegtos pakalpojumus, un ka tie stingri atbilst pirkuma pasūtījumam vai citam līgumam starp pusēm. Nepietiekama naudas vai citu līdzekļu kontrole var veicināt ELVIM aktīvu nepareizu izmantošanu, veicot kukuļus, komisijas atlīdzības vai citus nelikumīgus vai nepienācīgus maksājumus.

5.6.4. ELVIM bankas konti jāizveido un jāuztur uz ELVIM vārda, un visi darījumi ar kontiem, kuros atrodas ELVIM līdzekļi, skaidri jānorāda ELVIM grāmatvedības un lietvedības dokumentos. Skaidrā naudā drīkst turēt tikai tādus naudas līdzekļus, kas nepieciešami parastām darbības operācijām.

5.6.5. Nekādus ELVIM līdzekļus vai citus aktīvus nedrīkst ieguldīt vai aizdot, tieši vai netieši, nevienai politiskai partijai vai jebkura politiska amata kandidātam, vai tērēt šādas partijas vai personas atbalstīšanai vai neatbalstīšanai, izņemot gadījumu, ja to ir konkrēti apstiprinājusi ELVIM administrācija.

5.7 **ELVIM manta**

5.7.1. ELVIM manta ir materiālais un nemateriālais īpašums, piemēram - ēkas, mašīnas, aprīkojums, inventārs, nauda, parādprasības, arī informācija par īpašumiem, uzņēmējdarbības plāni, patenti, zīmoli, tirdzniecības zīmes un nosaukumi, uzņēmumam piederošā informācija un informācijas tehnoloģijas.

5.7.2. ELVIM īpašuma aizsardzība ir būtiska kopējai labklājībai.

5.7.3. ELVIM īpašumu nedrīkst izmantot personīga labuma gūšanai. To nedrīkst aizdot, atdot vai citādi realizēt bez pienācīga pilnvarojuma.

5.7.4. ELVIM aktīvus drīkst izmantot tikai pareizos nolūkos. Nepareizā izmantošanā ietilpst ELVIM aktīvu, datu vai resursu, tajā skaitā datoru iekārtu un programmatūru, nesankcionēta personīga piesavināšanās vai izmantošana, datu kopēšana, sagrozīšana, iznīcināšana vai atklāšana, kā arī kukuļi, komisijas maksas un

nelikumīgi maksājumi.

5.8 Privāta informācija

5.8.1. Liela daļa ELVIM informācijas ir privāta un pieder ELVIM. Nesankcionēta informācijas atklāšana nav pieļaujama.

5.8.2. Privātā informācijā ietilpst autortiesības un komercnoslēpumi, kā arī delikāta vai privāta tehniska, finansiāla un lietišķa informācija. Tajā ietilpst ieraksti, prakse, vēstules, plāni, rasējumi un datorprogrammas. Tā var būt saistīta ar jauniem izstrādājamiem projektiem, mārketinga plāniem, tarifu vai izmaksu datiem vai pārrunām ar klientiem. Visi ar autortiesībām aizsargāti darbi un izgudrojumi, ko radījuši ELVIM darbinieki, strādājot ELVIM, ir tikai un vienīgi ELVIM īpašums.

5.8.3. Piekļuve ELVIM privātai informācijai ir ierobežota un pieejama tiem, kam tas ir atļauts un nepieciešams zināt. Jebkāda tās atklāšana citiem, kā arī citu privātās informācijas sapemšana ir aizliegta. Katram darbiniekam ir pastāvīgs uzticības pienākums pret ELVIM saglabāt privātas informācijas konfidencialitāti gan darba attiecību laikā ar ELVIM, gan pēc tam. ELVIM veic atbilstošus pasākumus, lai aizsargātu savu privāto informāciju no nepienācīgas atklāšanas.

5.9 Konfidenciāla informācija

5.9.1. Informācija, kas nav vispārīgas ziņas par uzņēmējdarbību, un pieredze, kura klūst zināma, veicot darba pienākumus, ir uzskatāma par konfidenciālu. Konfidenciāla informācija būtībā ir jebkura informācija, kas attiecas uz uzņēmumu vai tā meitas uzņēmumiem un filiālēm, tā amatpersonām, direktoriem, partneriem, darbību, aktivitātēm, plāniem, investīcijām vai stratēģijām un kas nav publiskota.

5.9.2. Tas attiecas arī uz jutīgu informāciju par drošību, personām, komerciāliem, tehniskiem vai ar līguma izpildi saistītiem jautājumiem un informāciju, kas ir aizsargāta ar likumu. Konfidenciālas saistības ir spēkā arī darba attiecību pārtraukšanas gadījumā vai pēc pilnīgas darba pienākumu izpildes.

5.9.3. Komerciāla rakstura informācija, kas ir pausta ELVIM dokumentācijā, ir uzskatāma par stingri konfidenciālu.

5.9.4. ELVIM darbiniekiem ir jāvēršas uzņēmuma administrācijā, ja notiek konfidenciālas informācijas noplūde.

5.10 Datoru lietošana un Interneta tīkla drošība

5.10.1. ELVIM komercdarbības īstenošanai darbiniekiem tiek nodrošināti datori, e-pasts, balss pasts un piekļuve Internetam. Datora, interneta un sakaru līdzekļu izmantošana ir atļauta tikai darba laikā un darba pienākumu pildīšanai. ELVIM sagaida, ka visi lietotāji izmantos šīs sistēmas apzinīgi, ievērojot autortiesības, programmu nodrošināšanas licenču izmantošanas tiesības, īpašuma tiesības un pārējo personu informācijas konfidencialitāti.

5.10.2. ELVIM amatpersonas un darbinieki, kam ir pieeja ELVIM datoru resursiem, ir pienākums pilnā mērā

ievērot e-pasta un Interneta lietošanas noteikumus. ELVIM ir tiesības izsekot darbiniekam piešķirto e-pasta un Interneta resursu lietošanu, lai pārbaudītu tās nepieciešamību darba vajadzībām un darba pienākumu izpildes uzturēšanai augstā līmenī.

5.10.3. Darbiniekiem nav tiesību uzglabāt personīgo konfidenciālo informāciju Sabiedrības datorsistēmās, kā arī izmantot to personīgai komunikācijai. Jebkuram darbiniekam ir stingri aizliegta Interneta vai citu elektronisko sistēmu lietošana personīgajiem mērķiem, kas var traucēt darba pienākumu izpildi. ELVIM amatpersonas un citi darbinieki nedrīkst izmantot Interneta pakalpojumus un piestādīt rēķinus ELVIM, ja darījumi bija veikti personīgajām vajadzībām.

5.10.4. ELVIM amatpersonas un citi darbinieki nedrīkst sūtīt, pārskatīt vai lejupielādēt saturu, kas var tikt uzskaitīts kā aizvainojošs vai būt saistīts ar citas personas vajāšanu. Informācijas apmaiņa pa e-pastu palielina nepieciešamību būt pastiprināti uzmanīgiem, lai novērstu ELVIM iekšējās informācijas nelikumīgu izplatīšanu. Visiem darbiniekiem jāsaprot, ka jebkura informācija, kas ir ievadīta ELVIM datorsistēmā, ir ELVIM īpašums un šī informācija jāglabā konfidenciāli.

5.10.5. Nodrošinot piekļuvi Internetam ELVIM izmanto dažādas datorprogrammas un servera starpniekus, kas nodrošina ELVIM tīklu drošību. Amatpersonas un citi darbinieki nekādos apstākļos nedrīkst atslēgt vai iznīcināt ELVIM aizsargprogrammas. Šo noteikumu neievērošanas gadījumā darbinieks var tikt atlaists saskaņā ar Latvijas Republikas darba likumdošanu.

5.11 Sadarbība ar ārvalsts iestādēm izmeklēšanas un citu pieprasījumu gadījumos

5.11.1 ELVIM amatpersonu un citu darbinieku pienākums ir sadarboties ar oficiālām amatpersonām, kas ir atbildīgas par likumdošanas ievērošanu un veic pārbaudi vai vada izmeklēšanu. Sadarbojoties ar valsts iestāžu amatpersonām, darbiniekiem jāievēro sekojoši noteikumi:

- amatpersonu un citu darbinieku pienākums ir godīgi sadarboties ar oficiālām amatpersonām.
- par visām pārbaudēm vai izmeklēšanām, kurās veic valsts iestāde, ir nekavējoties jāziņo ELVIM administrācijai. ELVIM darbiniekam jāpieraksta oficiālās amatpersonas, kas veic izmeklēšanu vai pārbaudi, vārds un uzvārds, ieņemamais amats un valsts iestādes nosaukums.
- oficiālajai amatpersonai jāuzrāda amata apliecinošus dokumentus un jānosauc izmeklēšanas vai pārbaudes mērķis pēc ELVIM darbinieka lūguma. Kad šie jautājumi ir noskaidroti, ELVIM darbiniekam par to ir jāziņo administrācijai pirms jebkādu tālāko pārrunu uzsākšanas.

5.12 Izklaide, dāvanas un maksājumi

5.12.1. Darbiniekiem jānodrošina, lai jebkādas maltītes, atspirdzinājumi, izklaides vai dāvanas, ko viņi sniedz vai saņem no cilvēkiem, ar kuriem ELVIM ir darījumu kontakti, atbilst ELVIM noteiktajai kārtībai.

5.12.2. ELVIM darbinieki drīkst maksāt par citu personu maltītēm un atspirdzinājumiem sakarā ar darījumu pārrunām, kā arī nodrošināt pamatotu izklaidi un mērenu viesmīlību. Tāpat drīkst pieņemt līdzīgu viesmīlību.

Visiem šādiem tēriņiem jābūt saskaņotiem sankcionētiem un dokumentētiem ELVIM noteiktajā kārtībā.

5.12.3. Nav pieļaujami nekādi tēriņi vai maksājumi, ko pamatoti var skaidrot kā nepienācīgu stimulu saņēmējam korumpēti veikt kādu pārvaldes vai darījumu pasākumu ELVIM labā.

5.12.4. Dažos gadījumos darījumu dāvanas, kas nav ne izšķērdīgas, ne ekstravagantas, var būt nepieņemamas piemērotas saskaņā ar valsts paražām. Visām dāvanām jābūt sankcionētām un dokumentētām ELVIM noteiktajā kārtībā. Precīzāku norādījumu saņemšanai šajā jomā darbinieki var sazināties ar ELVIM administrāciju. Dažu tautu likumi aizliedz darījumu dāvanas un darījumu izklaidi. Šajos gadījumos jāseko likumiem.

5.13 Konkurējoša darbības prakse

5.13.1. Godīga konkurence ir brīvas uzņēmējdarbības pamats. Konkurences veicināšanas likumi pastāv vairumā valstu, kurās ELVIM veic darbību. Šādu likumu pārkāpumi var pakļaut ELVIM un tās darbiniekus kriminālatbildībai, iesūdzēšanai par kaitējumu un izpildrakstiem, kas ierobežo ELVIM spēju funkcionēt. No visiem šādiem pārkāpumiem jāizvairās. Šie likumi aizliedz oficiālas vai neoficiālas vienošanās ar konkurentiem, kas (1) paaugstina, fiksē, stabilizē vai jebkādā veidā ietekmē, vai kontrolē cenas; (2) “vilto konkursu piedāvājumus” vai sadala produktus, tirgus, klientus vai teritorijas; (3) boikotē noteiktus klientus vai piegādātājus; vai (4) paredz atturēšanos no jebkāda produkta vai produktu līnijas ražošanas vai pārdošanas, vai ierobežo to ražošanu vai pārdošanu.

5.13.2. Neviens darbinieks nedrīkst iesaistīties nekādās apspriedēs, vienošanās vai nolīgumos ar jebkuru konkurentu (pa telefonu, korespondences, tikšanās vai citādā veidā) attiecībā uz nesenām, pašreizējām vai nākotnes cenām vai teritoriju, klientu vai pārdošanas sadali. Ikviena pienākums ir aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci.

5.13.3. Izcenojumus, atlaides, konkursa pieteikumu amplitūdu vai jebkādu citu informāciju par ELVIM produktu izcenojumiem nekad nedrīkst apspriest ar konkurentiem nekādā veidā.

5.13.4. Nedrīkst noslēgt vai pat apspriest vienošanās, kas ierobežo klientu tālākpārdošanas cenas vai prasa pārdošanas komplektēšanu. Pārdošanas komplektēšanas gadījumā jūs uzstājat, lai klients citus jūsu produktus, padara par klienta izvēlētā produkta piegādes nosacījumu, ja ELVIM ir nozīmīga tirgus vara attiecība uz šo produktu. Aizliegti ir arī atgriezeniski darījumi: “Es pirkšu no jums tikai tad, ja jūs pirkstiet no manis”, gadījumā, ja tie tiek uzspiesti.

5.13.5. Komisijas maksu, kukuļus un citus nelikumīgus maksājumus aizliedz Latvijas Republikas likumdošana, kā arī likumi lielākajā daļā valstu, kurās ELVIM veic darbību. Likums aizliedz piedāvāt, apsolīt vai sankcionēt jebkādas vērtības nodošanu valdības amatpersonai vai klienta darbiniekam, lai panāktu vai saglabātu darījumu. Personai nav pašai jāpiedāvā vai jāveic maksājums; arī zināšana par naudas vai vērtības piedāvāšanu ir pārkāpums.

5.13.6. Šie likumi ir paredzēti konkurences veicināšanai. Tie aizliedz vienošanās starp konkurentiem, lai (a) kontrolētu cenas, (b) sadalītu produktus, teritorijas vai tirgus, (c) boikotētu klientus vai piegādātājus, vai (d)

ierobežotu ražošanu. Arī vienpusēji veikts pasākums ar mērķi monopolizēt vai nelikumīgi izmantot dominējošu stāvokli nozarē, var būt konkurences likumu pārkāpums, ja ELVIM ir dominējošs stāvoklis konkrētā tirgū (30% un vairāk tirgus procenti).

5.14 Korupcijas aizliegums

5.14.1. ELVIM atzīst, apstiprina un pievienojas korupcijas aizliegumam, kas attiecas uz maksājumu vai kaut kādu vērtību tiešu vai netiešu nodošanu Latvijas valsts vai citu valstu amatpersonai, politiskai partijai vai politiskās partijas pārstāvim, valsts vai nevalstiskās organizācijas/iestādes amatpersonai ar mērķi ietekmēt viņa rīcību vai lēmumu, kas attiecas uz to, lai rosinātu šo ierēdni izmantot savu ietekmi uz viņa vadību un nodibinātu vai saglabātu darījumus ar jebkuru personu vai juridisku personu.

5.15 Vides jautājumi

5.15.1. SIA "ELVIM" ir apņēmusies sargāt vidi, dabas resursus un cilvēku veselību. Mūsu apņemšanās pārsniedz paredzēto vides likumu ievērošanu, tajā ietilpst, bet ne tikai, veselīgas vides prakses integrēšana mūsu darījumu lēmumu pieņemšanas procesā.

5.15.2. Šādi vides principi sniedz norādījumus mūsu darbības veikšanā ELVIM darbiniekiem:

- Resursu piešķiršana

ELVIM piešķir pietiekamus resursus un veic atbilstošus pasākumus, lai samazinātu tagadnes un pagātnes ražošanas darbību ietekmi uz vidi.

- Vides pārvaldes sistēmas

Katrā ELVIM darbībā tiek uzturētas tādas vides pārvaldes sistēmas, kas nodrošina vides likumu, regulu un vispārpieņemtās "labas pārvaldes prakses" ievērošanu. Pastāvīga vides pārvaldes sistēmas uzlabošana ir svarīgs faktors mūsu vadības pārbaudes procesā.

- Enerģijas optimizācija

Visiem ELVIM darbiniekiem jāpanāk visracionālākā mūsu darbības operāciju atbalstam nepieciešamo energijas un dabas resursu izmantošana. Priekšroka dodama videi drošiem un ilgtspējīgiem energijas avotiem.

- Atkritumu apsaimniekošana

ELVIM darbībās visi bīstamie un nebīstamie atkritumi tiek utilizēti videi drošā veidā. Komerciālās bīstamo atkritumu iekārtas tiek regulāri pārbaudītas, lai pārliecinātos par to, ka mēs izmantojam tikai tādas iekārtas, kas nodrošina pieņemamu standartu ievērošanu.

5.16 Drošība

5.16.1. Veselības, drošības likumu un nozares standartu ievērošana ir ELVIM, kā arī katra darbinieka pienākums. Saistībā ar valdības standartu stingrākas īstenošanas un civilsodu piemērošanas palielināšanos, šo likumu un standartu ievērošana ir svarīga mūsu rentablas darbības turpināšanai.

5.16.2. Pamatojoties uz pierādītu pārliecību un principiem, mūsu drošības programma ļauj ELVIM un atsevišķām personām sasniegt visaugstāko veikuma līmeni. Mūsu orientējošā politika paredz:

- Traumu un profesionālās saslimšanas novēršana

ELVIM darbības ir vērstas uz darba vietu, kas ir brīva no traumām, nesamierinoties ar notikušām traumām un veicot to novēšanai nepieciešamos pasākumus.

- Pret riskiem ir iespējama pamatota aizsardzība

ELVIM nodrošina drošu darba vidi saskaņā ar darba drošības normām un tehnisko iekārtu ekspluatācijas drošības instrukcijām. ELVIM darbiniekiem ir jāievēro drošības normas, kas attiecas uz uzņēmuma automašīnu vadīšanu, iekārtu, kas ir saistītas ar preču iekraušanu, izkraušanu un pārnešanu, pareizu un atbilstošu ekspluatāciju, kā arī biroja tehnikas lietošanu saskaņā ar drošības instrukcijām.

ELVIM veic nepieciešamos pasākumus, lai samazinātu risku saviem darbiniekiem. ELVIM neuzņemas tādus darbus, ko nav iespējams veikt droši.

- Drošība ir vienlīdzīga ar izmaksām, kvalitāti un ražīgumu

ELVIM ikdienas darbības lēmumos drošībai tiek piešķirta tāda pati uzmanība kā citiem darbības kritērijiem. Nekad netiek pieļauti drošības kompromisi, lai izpildītu termiņus un/vai citas prasības.

- Droša strādāšana ir būtisks elements darbinieka veikumam.

Visiem ELVIM darbiniekiem ir pienākums strādāt droši, nekavējoties ziņot par traumām un piedalīties negadījumu un incidentu izmeklēšanā. Personas ir atbildīgas par tādu izturēšanās veidu, kas nodrošina to, ka viņu darbība vai bezdarbība nerada traumas viņiem pašiem, viņu līdzstrādniekiem vai sabiedrībai.

- Par drošību atbild vidējā posma vadība

Visi ELVIM vadītāji atbild un atskaitās par drošas un kārtīgas darba vides nodrošināšanu saviem darbiniekiem.

- Vidēja posma vadība ir atbildīga par visu darbinieku apmācību drošam darbam

ELVIM darbinieki tiek apmācīti tādu darbu veikšanai, kuros iespējams nozīmīgs drošības risks. ELVIM vadītāji uzrauga apmācību, pastāvīgi novērojot darbinieku darba paradumus.

6 Ētikas kodeksa prasību ievērošana, trauksmes celšana un ziņošana par pārkāpumiem

- 6.1 Ikviena darbinieka pienākums ir veikt savus darba uzdevumus saskaņā ar uzņēmuma Ētikas Kodeksu, kā arī citiem uzņēmuma noteikumiem un izstrādātajām vadlīnijām.
- 6.2 Vadītāji ar savu nostāju un rīcību rāda piemēru darbiniekiem, kā arī atbild uz darbinieku jautājumiem par ētikas dilemmām, ja tādas ir radušās.
- 6.3 Uzņēmumam jāievieš ziņošanas mehānisms, kas nekavējoties ziņos par aizdomām un noteikumu pārkāpumiem.
- 6.4 ELVIM aizsargās darbinieku ziņojumu konfidencialitāti un informēs darbinieku par pasākumiem, kas veikti uz ziņojuma pamata. Neviens cits darbinieks nedrīkst vērst atmaksu vai atriebību pret personu, kas ziņojusi par šī Ētikas kodeksa pārkāpumu.
- 6.5 Darbiniekiem jāzina, ka anonīma ziņošana par apgalvošanu pārkāpumiem var būt mazāk efektīva, jo anonimitāte nevajadzīgi kavē pārkāpuma risināšanai nepieciešamo izmeklēšanu. Tomēr ELVIM pieliks visas pūles, lai izskatītu anonīmus ziņojumus par aizdomām par pārkāpumiem. Nepamatotas apsūdzības var netaisnīgi kaitēt reputācijai; attiecīgi, darbiniekiem jābūt piesardzīgiem, izsakot apgalvojumus. No darbiniekiem tiek sagaidīta atbildīga rīcība apgalvojumu izteikšanā. Sūdzības nedrīkst būt vieglprātīgas, un tām jābūt faktu ziņā iespējami precīzām.
- 6.6 Aizdomas par pārkāpumiem, jautājumus, problēmas un šaubas bieži var izrunāt ar tiešo vadītāju. Ja jūs nevarat apspriest šos jautājumus ar savu vadītāju, lūdzam sazināties ar ELVIM administrāciju.
- 6.7 Personām, kuras sākotnēji saņem ziņojumus par aizdomām par pārkāpumiem, ir pienākums pareizi un savlaicīgi risināt šos jautājumus. Ja ziņojumā vienkārši izvirzīts jautājums, uz kuru saņēmējs spēj atbildēt ar citas atbilstošas personas palīdzību vai bez tās, tieša atbilde darbiniekam ir pareizā pieeja. Ja ziņojums saistīts ar iespējamu Ētikas kodeksa vai likuma pārkāpumu, darbiniekam jāziņo par šo gadījumu ELVIM administrācijai nekavējoties, bet ne vēlāk kā vienu darba dienu pēc tā saņemšanas vietējā līmenī.
- 6.8 Uzņēmuma reputāciju veido visi darbinieki, jo katram ir jāpieņem kādi lēmumi un katrs darbinieks tiek identificēts ar uzņēmumu. Darbinieki var nonākt ētikas pretrunās, tāpēc uzņēmuma vadība periodiski pārbauda Ētikas kodeksa piemērotību, adekvātumu un efektivitāti visos uzņēmuma līmeņos, nepieciešamības gadījumā pilnveidojot to.
- 6.9 Lai pilnveidotu Ētikas Kodeksa kvalitāti, ELVIM var piesaistīt ārējos ekspertus.
- 6.10 Pārbaudes rezultātus un secinājumus ziņo ELVIM vadībai, valdei un īpašniekiem. Iespējamos Ētikas Kodeksa uzlabojumus ELVIM vadība veic nekavējoties.
- 6.11 Vēlams saglabāt dokumentāciju par dažādām Ētikas Kodeksa dilemmām, lai nākotnē būtu vieglāk pieņemt lēmumus, atsaucoties uz jau notikušiem gadījumiem.

7 Noslēgums

Saprotams, ka šajā Kodeksā konkrētie norādījumi par ELVIM politiku, praksi un norādījumiem, neaptver visas iespējamās situācijas, kurās pastāv nepareizas vai nelikumīgas darbības risks. Lūdzam sazināties ar ELVIM administrāciju, lai ziņotu par šī Ētikas kodeksa pārkāpumiem vai aizdomām par tiem, vai apspriestu jebkādus ar šo Kodeksu saistītus jautājumus.